

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਡਵਨ, ਨਾਭਾ ਰੋਡ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਨੰਬਰ 1398-1420

ਮਿਤੀ 19/3/2012

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

- 1 ਮੁੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-1/2/3.
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਪਟਿਆਲਾ।
- 2 ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਜੇਨਲ ਦਫਤਰ-1/2, ਪਟਿਆਲਾ/ਲੁਧਿਆਣਾ-1/2/
ਜਲੰਧਰ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ।
- 3 ਵਾਤਾਵਰਣ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਪਟਿਆਲਾ/ਲੁਧਿਆਣਾ-1/2/3/4/
ਜਲੰਧਰ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਬਠਿੰਡਾ/ਫਰੀਦਕੋਟ/ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ/
ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ/ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ।

ਵਿਸ਼ਾ: ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਰੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਨ ਕਰਸ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 3/7/96-ਐਸ.ਟੀ.ਈ. (5)/562 ਮਿਤੀ 17.3.1998 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਈਟਿੰਗ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਟੇਨ ਕਰਸ਼ਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਨ ਕਰਸ਼ਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. (Consent to Establish) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਿਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖੇ ਕਿ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਸਟੇਨ ਕਰਸ਼ਰ ਕਿੱਥੋਂ ਰਾਅ-ਮਟੀਰੀਅਲ (ਪੱਥਰ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਟੇਨ ਕਰਸ਼ਰ ਪਲਾਂਟ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਸਟੇਨ ਕਰਸ਼ਰ ਨੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲਏ ਹਨ।

ਚੱਲਦਾ ਪੰਨਾ.....2.....

ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲ (ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957 ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਪੰਜਾਬ ਮਾਈਨਰ ਮਿਨਰਲ ਕੰਨੈਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1964 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੋੜਾ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਹਨ। ਇਹ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਾਈਨਰ ਮਿਨਰਲਜ਼ ਕੰਨੈਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1964 ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਵੀ ਖੋਭਾਂ ਠੇਕੇ ਤੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਮੌਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਸਾਇੰਸ, ਤਕਨੀਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 6300 ਮਿਤੀ 4/11/2011 ਰਾਹੀਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 3/7/96-ਐਸ.ਟੀ.ਈ. (5)/562 ਮਿਤੀ 17.3.1998 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਟੋਨ ਕਰਸਰ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਪਲਾਂਟ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ (Consent to Operate) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸਟੋਨ ਕਰਸਰ ਦੇ ਰਾਅ-ਮਟੀਰੀਅਲ (ਪੱਥਰ) ਦਾ ਕੀ ਸਰੋਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਸਟੋਨ ਕਰਸਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਕਿੰਨੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਰਾਅ-ਮਟੀਰੀਅਲ (ਪੱਥਰ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਕਤ ਨੂੰ ਮੌਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸਾਇੰਸ, ਤਕਨੀਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿ ਐ ਨੰ. 8/29/2011-ਸਤਵ(4)/3597 ਮਿਤੀ 21.12.2011 ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਯੋਗ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ Minor Mineral Concession Rules, 1964 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸੀ ਦੌਰਾਨ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮਿਤੀ 22/12/2011 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਰੋੜਾ ਆਦਿ ਦੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

1. ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਗੈਰ ਉਪਚਾਰਕ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 17/3/1998 ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਟੋਨ ਕਰਸਰਜ਼ ਨੂੰ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ / ਸਹਿਮਤੀ ਬਗੈਰ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. / ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।
2. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਪ੍ਰਿਜਰਵੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1900 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 5 ਅਧੀਨ ਜੋ ਰਕਬੇ ਬੰਦ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸਬੰਧੀ ਪੈਰਵੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਹਿੱਤ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ